

ידידי הארכיון הציוני,

בפרוס השנה החדשה ולרגל ציון שנת המאה ועשרים לקונגרס הציוני הראשון חזרנו אל אגרות הברכה, שנשלחו אל מנהיגי התנועה הציונית בראשיתה ומשקפות את הנושאים שעמדו על הפרק, את הסגנון האמנותי ואת התקנות והחלומות של השולחים.

השנה גם מלאו חמישים שנה למלחמת ששת הימים, שזימנה אפשרויות למפגש בלתי אמצעי עם האוכלוסייה הערבית ביהודה ושומרון וברצועת עזה. הצצה לארכיון האישי של העיתונאי גדעון ויגרט, השמור בארכיון, חושפת נקודת מבט ייחודית על התקופה, על המרחב הערבי ועל דמותו הייחודית.

מונטי גרינשפן מתדבר בארכיון הציוני קרוב לעשור ובאמתחתו חוויות מיום העצמאות הראשון ומשירתו במלחמת העצמאות במסגרת מח"ל. שנת השבעים למדינה, הנמצאת לפתחנו, היא הזדמנות להציץ לסיפורו השזור בסיפור.

שנה טובה ומבורכת

סיקרת הפריחה יריי 29 בנובמבר 1947 בתל-אביב.

כרטיס ברכה לשנה החדשה מטעם הוועד למען החייל, ראש השנה תש"ז (PHAL1614793) 29.11.1947

עדכונים מהארכיון

- הכנס הבינלאומי לציון יובל המאה להולדתו של **אנדרה שוראקי** ולציון השלמת רישום ארכיונו האישי, השמור בארכיון הציוני, יתקיים **ביום חמישי 26.10.17** ביד יצחק בן-צבי בירושלים. **פרטים נוספים**
- 'משורשים לאילנות'** קורס מבוא לחקר תולדות המשפחה, המיועד לקהל הרחב, בשיתוף הארכיון הציוני יד ושם, יפתח **ביום שני 6.11.17 לפרטים ולהרשמה**

מדור בפקוים

בחודשים האחרונים הסתיים רישומו של אוסף חדש שהתווסף למאגרי הארכיון: אוסף התצלומים של **הנס ביט**. ביט שימש כסגן של הנרייטה סאלד בעת שעמדה בראש מפעל 'עליית הנוער', ולאחר מותה התמנה לעמוד בראשו. התצלומים החדשים, שהועברו לארכיון על ידי ילדיו, מתעדים את ביקוריו של ביט אצל חניכי 'עליית הנוער' ברחבי הארץ ומשקפים את הוויית החיים של הילדים ובני הנוער, שעלו לארץ ישראל בשנות ה-40.

[קרא עוד...](#)

אוספים נחשפים

לאחרונה צוינו 50 שנה למלחמת ששת הימים, שבקבותיה סופחו לישראל שטחי יהודה ושומרון ורצועת עזה. העיתונאי **גדעון ויגרט** (2001-1919), הקדיש את חייו להיכרות עם החברה הערבית, וכיתת רגליו בשטחי הגדה והרצועה כדי להביא לקורא הישראלי את סיפורם של הפלסטינים גם מעבר לקו הירוק.

[קרא עוד...](#)

מתנדבים בארכיון

"אני הייתי בחגיגות יום העצמאות הראשון למדינת ישראל, מי עוד בבניין יכול להגיד שהוא היה ביום העצמאות הראשון?" אומר בגאווה **מונטי גרינשפן**, שמתנדב בארכיון הציוני קרוב לעשר שנים. תחילה עסק ברישום תצלומים, השמורים במדור התצלומים, ולאחר מכן ברישום הארכיון של הפדרציה הציונית בדרום אפריקה. הוא נולד בסקוטלנד בשנת 1928, ששה בישראל במסגרת שירותו במח"ל (מתנדבי חוץ לארץ) בשנת 1949, ועלה סופית לארץ בשנת 1971.

[קרא עוד...](#)

במעגל השנה

לקראת ראש השנה אספנו מבחר **ברכות 'שנה טובה'** ציוניות, שנשלחו אל תיאודור הרצל ואל דוד וולפסון, ראשי ההסתדרות הציונית, בסוף המאה ה-19 ובתחילת המאה ה-20.

[קרא עוד...](#)

תיק פתוח | חידה

נושא החידה שלנו הפעם היה אדם חידתי גם בחייו. הוא נולד באיסטנבול בשנה שנכרת בהיסטוריה כשנה בה החריבה אחת השריפות הגדולות בתולדות ארצות הברית את העיר בוסטון. גם הוא, בהתאם, היה נוח להתלקח. ידידיו ומתנגדיו (מן הראשונים לא היו לו הרבה, אך מן השניים היו לו למכירה). הכירו אותו כאדם סוער וחס מזג. הוא החל לכתוב שירה בצעירותו, למד פילוסופיה וחקלאות, ונדע כגנריסט. בדומה להרצל, גם הוא החל לקרוא ליהודים לשוב לארץ ישראל בעשור האחרון של המאה ה-19, אך בשונה מהרצל, הוא האמין כי יש להקים צבא יהודי ולשחרר את הארץ בכוח הזרוע משלטונו של החולה הנוטה למות על הבוספורוס, טרם יקרעו מעצמות אירופה את גופו ויחלקו את השלל ביניהן.

הוא הקים עליו מתנגדים מקרב האינטליגנציה היהודית שלעגו לרעיונותיו הקיצוניים, וביניהם היה גם הרצל, שהחשיב אותו למטרף. כאשר שם קץ לחייו בגיל 27 בשל אהבה נכזבת, כתב עליו הרצל ביומנו: "איש מטורף זה היה שולח לי מכתבי איום מן הקונגרס השני והשלישי. אני חששתי באמת, שינסה הפעם בבזל" להתנקש בחיי. מותו מרצון מוכיח, כי אל נכון ראיתי את הרצח בעיניו".

על איזה איש מדובר?

* הכוונה לקונגרס השלישי בבזל בשנת 1899

[לפתרון החידה](#)

תחקיר, כתיבה ועריכה: נועה גרבר, הילה כהן, אילת הלל כהן-אורגד
יחידת חינוך והדרכה, הארכיון הציוני

תגובות, הצעות והערות ניתן לשלוח לאימייל:
central.zionist.archives@gmail.com

הארכיון הציוני המרכזי | רחוב גאורג הרליץ 2, ירושלים, מיקוד: 9100002 Israel |
[להסירה מכל רשימות התפוצה](#) | [דוחו כספאם](#)